

Jiska Pinggen als moderator ter ondersteuning van de spreker.

Niet meer weg te denken in de huisartsenzorg

Online nascholen

Online nascholen is niet meer weg te denken in de huisartsenzorg. Tot begin vorig jaar werden vooral fysieke nascholingen georganiseerd, nu vinden bijna alle nascholingen online plaats. Een must, want ook in coronatijd is blijven in je vak en op peil houden van deskundigheid noodzakelijk. Maar wat betekent dit voor de organisator, spreker en deelnemer?

TEKST: MICHEL VAN DIJK

“We vielen letterlijk helemaal stil.” Jiska Pinggen, manager Nascholing van KOH (Kenniscentrum Nascholing, Accreditatie en Taakherschikking), klinkt nog steeds verbaasd. Het gehele nascholingsprogramma stond vanaf maart 2020 in één keer ‘on hold’. “Jammer, want het programma stond volledig op de rails, de presentaties waren gereed, de sprekers voorbereid. We stonden startklaar.”

De gedwongen adempauze gaf de organisatie vervolgens wel de gelegenheid de vereiste ommezwaai te maken naar online nascholen, vanaf september 2020. “Ons uitgangspunt was dat de kwaliteit van de nascholing er niet onder mocht lijden. Ook in onze online nascholing wilden – én willen - we onderscheidend zijn. We besloten daarom hier volop op in te zetten.”

Bijvoorbeeld door een eigen studio in te richten van waaruit de online nascholingsactiviteiten plaatsvinden, de medewerkers te scholen in online didactische werkvormen en te zorgen voor optimale technische en didactische ondersteuning van de sprekers. “We overleggen met hen van tevoren hoe ze hun presentatie zo aantrekkelijk en interactief mogelijk kunnen maken, met een quiz, poll of woordwolk. Voor de sprekers is dat plezierig, ze hebben daardoor meer zekerheid dat de deelnemers thuis

actief meedoen. Bovendien nemen we hen de techniek zoveel mogelijk uit handen. In de studio is een moderator die zorgt voor de communicatie tussen deelnemers en sprekers, en een technicus voor alle technische ondersteuning. De spreker kan zich geheel richten op de inhoud van de presentatie.”

Prikkelende vragen

Ze vond het spannend, de eerste online workshops die ze samen met een collega gaf, afgelopen najaar tijdens het online huisartsencongres van KOH. Maar achteraf viel het Karin Cornelissen, huisarts bij de huisartsengroep Nueneen, erg mee. “Ik had last van koudwatervrees, zeker vanwege de digitale component waar ik niet goed in thuis was. Maar we werden volledig ontzorgd door het nascholingsteam. Ik voelde me gesteund door de cameraman die de beeldregistratie deed en de moderator die de deelnemersvragen aan ons doorspeelde. In de voorbereiding kregen we tips van het team hoe we onze presentaties zo interactief mogelijk konden maken, door polls, door prikkelende vragen te stellen in de chat, door filmpjes en ander beeldmateriaal. Dat heeft enorm geholpen.”

Cornelissen vond de sessies mede daardoor veel interactiever dan ze van tevoren verwachtte. “Wat daarbij hielp was dat er voldoende ruimte was voor persoonlijk contact. De namen van de deelnemers die vragen stelden kwamen ook bij ons in beeld. We konden hen daardoor rechtstreeks en persoonlijk antwoord geven. Dat leidde tot een levendige uitwisseling van kennis en ervaringen. Juist dat vind ik het belangrijkste én leukste aan onderwijs geven.”

‘Deelnemers rechtstreeks en persoonlijk antwoord geven’

Dat neemt niet weg dat het voor sprekers online lastiger is te beoordelen hoe deelnemers reageren op de presentatie, vervolgt ze. “In een volle zaal zie je aan de gezichten of mensen nog geboeid zijn, achter een beeldscherm is dat minder eenvoudig. Juist daarom zijn interactieve werkvormen zo waardevol. Aan de respons die dat oplevert, kun je aflezen of deelnemers nog bij de les zijn.” Cornelissen heeft de indruk dat de kwaliteit van de nascholing online grotendeels behouden kan blijven. “Al geldt dat niet voor elk onderwerp. Bij kennisoverdracht en uitwisseling is dat geen probleem, maar als je fysiek dingen moet leren, zoals leren injecteren of het oefenen van nieuwe gespreksvaardigheden, wordt dat een stuk lastiger.”

Enorme tijdswinst

Huisartsen moeten online nascholing omarmen, ook ná corona. Remco Kastelijns, huisarts en praktijkhouder in Oirschot, is daarvan overtuigd, nadat hij deelnam aan twee online nascholingen. “Alleen al vanwege de reductie

van onze CO2-voetprint, dat blijft ook na corona een item. Verder is het een efficiënte vorm van nascholing, alleen al doordat je geen reistijd meer hebt. Dat is enorme tijdswinst. Er verdwijnt wel veel lucht die we bij ‘live’ nascholingen gewend zijn, zoals de lunch of de borrel na afloop. Dat is een sociaal gemis, en daar moeten we goede online alternatieven op verzinnen, maar het resultaat is dat online nascholingen tijdbesparend zijn. Ik denk ook dat ze korter kunnen dan fysieke nascholingen, bijvoorbeeld een dagdeel in plaats van een dag. Dan heb je als huisarts die dag nog tijd over voor je eigen praktijk.”

Ja, online nascholen heeft voordelen, mits aan enkele voorwaarden is voldaan, stelt Kastelijns. “Met stip op één: de techniek, die moet goed zijn. Verder moet de inhoud supersterk zijn, dat geldt voor online net zozeer als voor fysieke nascholingen. En je moet de online nascholing zo organiseren dat deelnemers zich uitgenodigd voelen om actief mee te doen. Hoe interactiever je de nascholing aanbiedt, hoe beter dat zal lukken.”

Online nascholen is niet meer weg te denken, zeggen ze alle drie. Pinggen: “We zijn als KOH in het diepe gegooid, maar het resultaat mag er zijn. Dat blijkt ook uit de positieve evaluaties van de deelnemers. Ze vinden het leerrendement veelal even groot als bij fysieke nascholingen. En ook online kun je prima blijven in je vak en je accreditatiepunten behalen. Deelnemers hopen dat ze straks kunnen kiezen tussen online en fysiek nascholen. Ik denk dat ze dat per onderwerp en werkvorm zullen afwegen. Wil je alleen kennis opdoen, dan sla je thuis je laptop open. Maar gaat het om samenwerken of ervaringen uitwisselen, dan kies je eerder voor een fysieke bijeenkomst. ‘Hybride’ nascholen, dat wordt de toekomst.” <<

Artikel in samenwerking met KOH, kennispartner van De Eerstelijns

KOH KENNISCENTRUM

KOH is hét Kenniscentrum voor geaccrediteerde nascholing en taakherschikking in de eerste lijn. De missie is: goede zorg voor patiënten door deskundige professionals die doen waar ze goed in zijn. Ook het Netwerk Palliatieve Zorg in Zuidoost-Brabant is bij KOH ondergebracht.

Hoe werkt KOH aan haar ambitie?

- door het organiseren van nascholingen en congressen vóór en dóór de professionals die werken in de huisartsenzorg en de eerste lijn;
- door aan huisartsen en andere professionals, beroeps- en zorgorganisaties, overheid en anderen te laten zien hoe taakherschikking kan bijdragen aan een toekomstbestendige eerstelijnszorg, waarbij de patiënt op het juiste moment van de juiste zorgverlener de juiste zorg ontvangt.

Meer informatie? Kijk op www.stichtingkoh.nl. Volg KOH op LinkedIn en Facebook.